

21.9.2026

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Jämijärven kunta

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Aku Autio
- Nimike: kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: aku.autio@jamijarvi.fi
- Puhelinnumero: 040 575 8937

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa: 300 000

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde: -

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

Kunnalla on taseeseen kertynyttä alijäämää ja useampi arviointimenettelyn perusteena oleva tunnusluku on ylittänyt viitearvon. Vaikeudet ovat tilapäisiä ja keskeisimmät syyt vaikeuksien taustalla on esitelty ohessa:

1. Kunta on vuonna 2023 lopettanut tappiollisen Jämin Hiihtotunneli Oy:n toiminnan osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Tämä on johtanut merkittäviin tilapäisiin alaskirjauksiin kunnan taseessa. Vuonna 2025 alaskirjattiin yhtiön osakkeiden arvo sekä tilikauden 2025 aikana muodostuneet saatavat yhteensä -351 623,54 euroa.

Tunnelikokonaisuus on tarkoitus purkaa ja ennallistaa lähivuosien aikana sekä saattaa yhtiö selvitysmenettelyyn, asiasta on yhtiökokouksen päätös. Yhtiön ja rakennusten purkaminen tulee todennäköisesti aiheuttamaan vielä merkittäviä kertakustannuksia kunnalle.

Alaskirjausten määrä ilmenee oheisesta taulukosta.

	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Saamiset	-272 936,59 €	-200 450,85 €	-57 308,84 €
Osakkeet			-294 314,70 €

2. Kunta on 2020-luvulla keskittänyt varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut uudisrakennukseen, jonka vuoksi kunnan poistot ovat euromääräisesti kasvaneet kunnan kokoon nähden merkittävästi.

Poistot, konsernituloslaskelma

Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025
-537 936,63	-898 453,89	-965 704,51	-968 397,22	-859 824,39
	+67 %	+7 %	+0 %	-11 %

3. Kunnan velanhoidokustannukset ovat väliaikaisesti huomattavan korkealla tasolla vuonna 2022 valmistuneen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut keskittävän uudisrakennuksen lainan ja siihen kohdistuvan viitekoron (Euribor 12 kk) nousun vuoksi.

Vuonna 2025 korkokulut kevenivät viitekoron laskiessa tasolle 2,2 (vuoden 2025 keskiarvo). Viitekorko on jälleen (12.8.2026) kohonnut tasolle 2,957 ja vuoden 2026 keskiarvo (tammi-heinäkuu) on ollut 2,6 %. Vuoden 2026 toteuman ja mediasta saatujen tietojen perusteella kunnan korkokulut pysyvät korkealla tasolla myös vuonna 2026, vaikkakin avoimen pääoman lyhentäminen toisaalta keventää kuluja. Talousarviossa rahoituskuluiksi on peruskunnan osalta arvioitu -232 120 euroa.

Korkokulut, konsernituloslaskelma

Tilinpäätös 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
-53 424,68 €	-117 003,01 €	-406 353,91 €	-487 152,50 €	-316 772,36 €
	+119 %	+247 %	+20 %	-34 %

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Peruskunnan vuoden 2025 tilinpäätös oli -432 830,61 euroa alijäämäinen ja konserni kääntyi niin ikään tappiolliseksi. Peruskunnan tase kääntyi alijäämäiseksi ja konsernin alijäämä per asukas syveni.

Kunnan talouteen negatiivisesti vaikuttavat pääomakulut ja ei-kassavirralliset kulut johtuvat kunnan ratkaisusta sopeuttaa taloutta keskittämällä palveluita ja tervehdyttämällä konsernia. Korkokulut, poistot ja alaskirjaukset ovat välttämättömiä, mutta väliaikaisia yksittäisiä negatiivisia osatekijöitä kunnan talouden kääntyessä pysyvästi tasapainoiseksi tai ylijäämäiseksi.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Kunta on vuodesta 2023 alkaen tasapainottanut talouttaan voimakkaasti. Kunnan henkilökunta ja päätöksentekijät ovat sitoutuneet kunnanvaltuuston 30.10.2023 § 44 hyväksymään talouden tasapainottamissuunnitelmaan vuosille 2024-2026 (liitteenä).

Talouden tasapainottamissuunnitelma arvioidaan syksyn 2026 aikana, sillä kaikkia toimenpiteitä ei olla saatu toteutettua. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen kustannukset ovat päinvastoin kasvaneet, koska lapsimäärän kasvun vuoksi on jouduttu ottamaan käyttöön aiemmin suljettu päiväkotit. Kunnan väkiluku on kasvanut vuoden 2025 aikana ja kunta on ollut viime vuosina muutenkin nettomuuttovoittoinen.

Teknisen johtajan virka on jouduttu täyttämään, sillä yhdistelmävirka oli liian raskas toisen viranhaltijan hoidettavaksi ja rakennusvalvontaa toteuttanut sopimuskunta irtisanoi sopimuksen kesällä 2025. Kunta on kehittänyt toimintaansa ja toteuttanut investointeja merkittävien hankerahoitusten turvin, jota varten kunnalla on ollut osin kunnan rahoittama hankekoordinaattori, joka on kesästä 2026 alkaen jatkanut elinvoimakoordinaattorina hankkeiden toteuttamiseksi ja loppuun saattamiseksi. Näin ollen hallintosihteerin toimen täyttämättä jättämisestä saatavia säästöjä ei ole täysin saatu toteutettua.

Vastaavasti kunta on myynyt maata valtiolle luonnonsuojelualueeksi vuoden 2025 aikana. Lisäksi kunta päätyi vuoden 2025 aikana pitkällisen myyntiprosessin jälkeen myymään osuutensa Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:stä. Kunta vapautui raskaista takausvastuista ja myynnistä koitunut tuotto kirjautuu positiivisena kertaeränä vuodelle 2026. Lisäksi kunta on saanut Parkanon kaupungilta hallinto-oikeuden päätöksellä korvauksen kustannusvastuuriita-asiassa, joka niin ikään kirjautuu vuodelle 2026. Investointeja on toteutettu hyvin maltillisesti ja niitä on jaksotettu useammalle vuodelle tai siirretty eteenpäin. Kiinteistöverokartoitus on toteutettu ja yksityistiesopimukset on irtisanottu, jotta sopimukset voidaan neuvotella uudelleen.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Talouden tasapainottamissuunnitelma arvioidaan ja tarkistetaan syksyn 2026 aikana vuoden 2027 talousarvion valmistelun aikana. Päivitys oli tarkoitus tehdä jo syksyllä 2025, mutta kunta on odottanut valtionosuusuudistusta sovittaakseen suunnitelmansa muuttuvaan taloussympäristöön. Nyt päivitettävän tasapainottamissuunnitelman on tarkoitus kattaa talousarvio- ja suunnitelmavuodet, joskin suunnitelma tulee tarkastaa, mikäli valtionosuusuudistus etenee. Kertaerien myötä tilikauden 2026 tuloksen arvioidaan muodostuvan arvioitua huomattavasti positiivisemmaksi.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Jämijärvi on ollut nettomuuttovoittaja 2020-luvulla ja kunnan väkiluku kasvoi vuoden 2025 aikana. Kotimaan muuton lisäksi kuntaan on muuttanut uusia asukkaita ETA-alueen ulkopuolelta ja kunta on syksyllä 2025 avannut aiemmin suljetun päiväkodin uudelleen. Kunta on perustanut vuoden 2026 aikana jälleen uuden varhaiskasvatuksen ryhmän ja ryhmät ovat lähes täynnä. Kunta on hyvin elinvoimainen ja sekä päättäjät että henkilökunta ovat sitoutuneita kunnan kehittämiseen ja talouden tasapainottamiseen.

Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus tukisi kuntaa selviämään tilapäisten talousvaikeuksien yli.

21.9.2026 Jämijärvellä

Aku Autio
kunnanjohtaja

Liitteet:

Liite 1 Jämijärven kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2024-2026